

Bedrijfseconomie in Balans, 8e druk vwo (syllabus 2023, versie 4)			CE	SE	Bedrijfseconomie in Balans, 8e druk havo (syllabus 2023, versie 4)			CE	SE
Domein A Basisvaardigheden					Domein A Basisvaardigheden				
1 Bedrijfseconomie			CE	SE	1 Bedrijfseconomie			CE	SE
1.1 Bedrijfseconomie en maatschappij				x	1.1 Bedrijfseconomie en maatschappij				x
1.2 Personen, ondernemers en organisaties			x		1.2 Personen, ondernemers en organisaties			x	
1.3 Communicatie, onderzoek en informatie			x	x	1.3 Communicatie, onderzoek en informatie			x	x
2 Basisrekenvaardigheden			CE	SE	2 Basisrekenvaardigheden			CE	SE
2.1 Procenten en promillages			x		2.1 Procenten en promillages			x	
2.2 Eerstegraads vergelijking			x		2.2 Eerstegraads vergelijking			x	
2.3 Ongewogen en gewogen gemiddelde			x		2.3 Ongewogen en gewogen gemiddelde			x	
2.4 Tabellen en grafieken			x		2.4 Tabellen en grafieken			x	
2.5 Indexcijfers			x		2.5 Indexcijfers			x	
2.6 Vreemde valuta				x	2.6 Vreemde valuta				x
3 Balans, winst-en-verliesrekening en liquiditeit			CE	SE	3 Balans, winst-en-verliesrekening en liquiditeit			CE	SE
3.1 Beginbalans			x		3.1 Beginbalans			x	
3.2 Veranderingen balansposten			x		3.2 Veranderingen balansposten			x	
3.3 Samenstellen winst-en-verliesrekening			x		3.3 Samenstellen winst-en-verliesrekening			x	
3.4 Balans, winst-en-verliesrekening en liquiditeit			x		3.4 Balans, winst-en-verliesrekening en liquiditeit			x	
4 Basis Excel			CE	SE	4 Basis Excel			CE	SE
4.1 Basisfuncties				x	4.1 Basisfuncties				x
4.2 Rekenen				x	4.2 Rekenen				x
4.3 Databank				x	4.3 Grafieken				x
4.4 Grafieken				x					
Domein B Van persoon naar rechtspersoon					Domein B Van persoon naar rechtspersoon				
5 Verzekeren, studeren, sparen en lenen			CE	SE	5 Verzekeren, studeren, sparen en lenen			CE	SE
5.1 Soorten verzekeringen			x		5.1 Soorten verzekeringen			x	
5.2 Schadeverzekeringen en -regelingen			x	x	5.2 Schadeverzekeringen en -regelingen			x	x
5.3 Sommenverzekeringen			x		5.3 Sommenverzekeringen			x	
5.4 Kiezen voor een opleiding			x		5.4 Kiezen voor een opleiding			x	
5.5 Sparen en lenen			x		5.5 Sparen en lenen			x	
6 Enkelvoudige en samengestelde interest			CE	SE	6 Enkelvoudige en samengestelde interest			CE	SE
6.1 Enkelvoudige en samengestelde interest			x		6.1 Enkelvoudige en samengestelde interest			x	
6.2 Eindwaarde en contante waarde van één bedrag			x		6.2 Eindwaarde en contante waarde van één bedrag			x	
6.3 Eindwaarde van een rente			x		6.3 Nominale en effectieve interest			x	
6.4 Contante waarde van een rente			x		6.6 Aflossen op leningen			x	
6.5 Nominale en effectieve interest			x						
6.6 Aflossen op leningen			x						
7 Beleggen			CE	SE	7 Beleggen			CE	SE
7.1 Spaarvormen			x		7.1 Spaarvormen			x	
7.2 Effectenbeurs			x		7.2 Effectenbeurs			x	
7.3 Aandelen			x		7.3 Aandelen			x	
7.4 Obligaties en beleggingsfondsen			x		7.4 Obligaties en beleggingsfondsen			x	
7.5 Opties			x						

8 Woning	CE	SE	8 Woning	CE	SE
8.1 Huren	x		8.1 Huren	x	
8.2 Kopen	x		8.2 Kopen	x	
8.3 Lineaire hypotheek	x		8.3 Lineaire hypotheek	x	
8.4 Annuïteitenhypotheek	x		8.4 Annuïteitenhypotheek	x	
9 Familie	CE	SE	9 Familie	CE	SE
9.1 Trouwen	x		9.1 Trouwen	x	
9.2 Verplichtingen tijdens het huwelijk	x		9.2 Verplichtingen tijdens het huwelijk	x	
9.3 Beëindiging huwelijk	x	x	9.3 Beëindiging huwelijk	x	x
9.4 Andere samenlevingsvormen	x		9.4 Andere samenlevingsvormen	x	
10 Schenken en erven	CE	SE	10 Schenken en erven	CE	SE
10.1 Schenken civiel	x	x	10.1 Schenken civiel	x	x
10.2 Schenken fiscaal	x		10.2 Schenken fiscaal	x	
10.3 Erven civiel	x	x	10.3 Erven civiel	x	x
10.4 Afwikkeling nalatenschap	x		10.4 Afwikkeling nalatenschap	x	
10.5 Erven fiscaal	x		10.5 Erven fiscaal	x	
11 Eigen onderneming?	CE	SE	11 Eigen onderneming?	CE	SE
11.1 Causation en effectuation	x		11.1 Causation en effectuation	x	
11.2 Persoonlijk plan	x		11.2 Persoonlijk plan	x	
11.3 Marketingplan	x		11.3 Marketingplan	x	
11.4 Financieel plan	x		11.4 Financieel plan	x	
11.5 Praktische zaken	x		11.5 Praktische zaken	x	
12 Keuze rechtsvorm	CE	SE	12 Keuze rechtsvorm	CE	SE
12.1 Natuurlijk persoon	x		12.1 Natuurlijk persoon	x	
12.2 Eenmanszaak	x		12.2 Eenmanszaak	x	
12.3 Vennootschap onder firma	x		12.3 Vennootschap onder firma	x	
12.4 Besloten vennootschap en naamloze vennootschap	x		12.4 Besloten vennootschap en naamloze vennootschap	x	
12.5 Vereniging en stichting	x		12.5 Vereniging en stichting	x	
13 Organisatie en maatschappij	CE	SE	13 Organisatie en maatschappij	CE	SE
13.1 Omvang	x	x	13.1 Omvang	x	x
13.2 Maatschappelijke behoeften	x		13.2 Maatschappelijke behoeften	x	
13.3 Maatschappelijk verantwoord ondernemen		x	13.3 Maatschappelijk verantwoord ondernemen		x
13.4 Accountant	x	x	13.4 Accountant	x	x
Domein C Interne organisatie en personeelsbeleid			Domein C Interne organisatie en personeelsbeleid		
14 Organisaties	CE	SE	14 Organisaties	CE	SE
14.1 Organisatietheorieën		x	14.1 Organisatietheorieën		x
14.2 Organisatiestructuren		x	14.2 Organisatiestructuren		x
14.3 Besluitvorming		x	14.3 Besluitvorming		x
14.4 Communicatie		x	14.4 Communicatie		x
14.5 Verstoringen communicatie		x	14.5 Verstoringen communicatie		x
15 Leiderschap	CE	SE	15 Leiderschap	CE	SE
15.1 Omspanningsvermogen en spanwijdte		x	15.1 Omspanningsvermogen en spanwijdte		x
15.2 Leiderschapsstijlen		x	15.2 Leiderschapsstijlen		x
15.3 Situatiegericht leiderschap		x	15.3 Managementmethoden		x
15.4 Managementmethoden		x	15.4 Humanresourcesmanagement (HRM)		x
15.5 Humanresourcesmanagement (HRM)		x			
15.6 Changemanagement		x			
16 Personeelsbeleid	CE	SE	16 Personeelsbeleid	CE	SE
16.1 Arbeidsovereenkomst	x		16.1 Arbeidsovereenkomst	x	

16.2 Wetgeving ontslag en Arbo	x		16.2 Wetgeving ontslag en Arbo	x	
16.3 Zzp en overige diensten van derden	x		16.3 Zzp en overige diensten van derden	x	
16.4 Ondernemingsraad en vakbond	x		16.4 Ondernemingsraad en vakbond	x	
16.5 Personeelsbeleid	x		16.5 Beloning	x	
16.6 Beloning	x				
Domein D Investeren en financieren			Domein D Investeren en financieren		
17 Investeringsanalyse	CE	SE	17 Eigen vermogen	CE	SE
17.1 Cashflow	x		17.1 Aandelenkapitaal	x	
17.2 Terugverdientijd		x	17.2 Emissie van aandelen	x	
17.3 Nettocontantwaardemethode	x		17.3 Reserves	x	
17.4 Risico, rendement en waardebeoordeling onderneming	x		17.4 Intrinsieke waarde	x	
			17.5 Dividend	x	
18 Eigen vermogen	CE	SE	18 Vreemd vermogen	CE	SE
18.1 Aandelenkapitaal	x		18.1 Onderhandse lening	x	
18.2 Preferent aandelenkapitaal	x		18.2 Hypothecaire lening	x	
18.3 Emissie van aandelen	x		18.3 Obligatielening	x	
18.4 Reserves	x		18.4 Leverancierskrediet	x	
18.5 Intrinsieke waarde	x		18.5 Afnemerskrediet	x	
18.6 Dividend	x		18.6 Rekening-courantkrediet	x	
19 Vreemd vermogen	CE	SE	19 Vermogensmarkt	CE	SE
19.1 Onderhandse lening	x		19.1 Vragers van vermogen	x	
19.2 Hypothecaire lening	x		19.2 Aanbieders van vermogen	x	
19.3 Obligatielening	x		19.3 Geldmarkt en kapitaalmarkt	x	
19.4 Converteerbare obligatielening	x		19.4 De Amsterdamse effectenbeurs	x	
19.5 Leverancierskrediet	x				
19.6 Afnemerskrediet	x				
19.7 Rekening-courantkrediet	x				
19.8 Leasing	x				
20 Vermogensstructuur, risico en afdekking	CE	SE	20 Investeringsanalyse	CE	SE
20.1 Vermogensstructuur	x		20.1 Cashflow		x
20.2 Effect investeringsprojecten	x		20.2 Terugverdientijd		x
20.3 Off-balance financiering	x		20.3 Nettocontantwaardemethode		x
20.4 Opties en termijncontracten	x		20.4 Vermogensstructuur	x	
			20.5 Off-balance financiering	x	
21 Vermogensmarkt	CE	SE			
21.1 Vragers van vermogen	x				
21.2 Aanbieders van vermogen	x				
21.3 Geldmarkt en kapitaalmarkt	x				
21.4 De Amsterdamse effectenbeurs	x				
Domein E Marketing			Domein E Marketing		
22 Strategische keuzes	CE	SE			
22.1 Doel marketing	x				
22.2 Concurrentieanalyse	x				
22.3 Marktanalyse		x			
22.4 Portfolioanalyse		x			
22.5 Waardestrategie	x				
22.6 Business Model Canvas		x			
23 Marketingbeleid	CE	SE	21 Marketingbeleid	CE	SE
23.1 Marketingmix	x		21.1 Doel marketing	x	

23.2 Marktonderzoek	x		21.2 Marketingmix	x	
23.3 Particulieren of organisaties?	x		21.3 Marktonderzoek	x	
23.4 Aankoopgedrag		x	21.4 Aankoopgedrag		x
23.5 Marktsegmentatie	x		21.5 Marktsegmentatie	x	
24 Product en prijs	CE	SE	22 Product en prijs	CE	SE
24.1 Het product	x		22.1 Het product	x	
24.2 Merk	x		22.2 Merk	x	
24.3 Levenscyclus	x		22.3 Levenscyclus	x	
24.4 Prijselasticiteit		x	22.5 Prijsbepaling	x	
24.5 Prijsbepaling	x				
25 Plaats en promotie	CE	SE	23 Plaats en promotie	CE	SE
25.1 Plaats	x		23.1 Plaats	x	
25.2 Logistiek en distributie	x		23.2 Logistiek	x	
25.3 Logistiek en voorraad	x		23.3 Promotie	x	
25.4 Promotie	x		23.4 Reclame	x	
25.5 Reclame	x		23.5 Medium	x	
25.6 Medium	x				
26 E-business	CE	SE	24 E-business	CE	SE
26.1 E-marketingbeleid	x		24.1 E-marketingbeleid		x
26.2 E-commerce	x		24.2 E-commerce		x
26.3 E-mailmarketing, zoekmachineoptimalisatie en webvertising	x		24.3 E-mailmarketing, zoekmachineoptimalisatie en webvertising		x
26.4 Social media	x		24.4 Social media		x
27 Wetgeving, ethiek en cultuur	CE	SE			
27.1 Wetgeving en overig overheidsingrijpen		x			
27.2 Consumentenorganisaties		x			
27.3 Zelfregulering		x			
27.4 Ethiek		x			
Domein F Financieel beleid			Domein F Financieel beleid		
28 Inkooprij verkopen, materialen en grondstoffen	CE	SE	25 Kostensoorten	CE	SE
28.1 Fifo	x		25.1 Inkopen	x	
28.2 Lifo	x		25.2 Kosten duurzame productiemiddelen	x	
28.3 Vaste verrekenprijs	x		25.3 Personeelskosten, arbeidsuurtarief en factuureertarief	x	
28.4 Materialen en grondstoffen	x		25.4 Overige kosten	x	
29 Overige kostensoorten	CE	SE			
29.1 Afschrijven	x				
29.2 Afschrijven met een vast percentage van de aanschafprijs	x				
29.3 Overige kosten van duurzame productiemiddelen	x				
29.4 Personeelskosten, arbeidsuurtarief en factuureertarief	x				
29.5 Overige kosten	x				
29.6 Transferpricing	x				
30 Begrote en werkelijke winst	CE	SE	26 Begrote en werkelijke winst	CE	SE
30.1 Omzetbelasting	x		26.1 Omzetbelasting	x	
30.2 Verkoopprijs	x		26.2 Verkoopprijs	x	
30.3 Begrote winst	x		26.3 Begrote winst	x	
30.4 Werkelijke winst	x		26.4 Werkelijke winst	x	

30.5 Verschillenanalyse	x		26.5 Verschillenanalyse	x	
			26.6 Verschillenanalyse bij dienstverlening	x	
31 Break-evenanalyse	CE	SE	27 Break-evenanalyse	CE	SE
31.1 Variabele en constante kosten	x		27.1 Variabele en constante kosten	x	
31.2 Break-evenanalyse	x		27.2 Break-evenanalyse	x	
31.3 Grafieken van de break-evenanalyse	x		27.3 Grafieken van de break-evenanalyse		x
32 Kosten en resultaten bij dienstverlening	CE	SE			
32.1 Kostenberekeningen	x				
32.2 Efficiencyresultaten	x				
32.3 Prijsresultaten	x				
32.4 Resultaten op constante kosten	x				
33 Absorption costing	CE	SE			
33.1 Verkoopprijs	x				
33.2 Voorcalculatie	x				
33.3 Nacalculatie met werkelijke gegevens	x				
33.4 Nacalculatorisch budget, analyse en beleid	x				
33.5 Nacalculatie, analyse en beleid bij opslagen	x				
34 Direct costing	CE	SE			
34.1 Dekkingsbijdrage en bedrijfsresultaat	x				
34.2 Nacalculatie, analyse en beleid	x				
34.3 Hulpmiddel voor keuze	x				
34.4 Verschil absorption costing en direct costing		x			
35 Accrual-accounting en matchingprincipe	CE	SE	28 Accrual-accounting en matchingprincipe	CE	SE
35.1 Kosten en uitgaven	x		28.1 Kosten en uitgaven	x	
35.2 Opbrengsten en ontvangsten	x		28.2 Opbrengsten en ontvangsten	x	
35.3 Het matchingbeginsel	x		28.3 Het matchingbeginsel	x	
35.4 Alle varianten op een rij	x		28.4 Alle varianten op een rij	x	
36 Interne verslaggeving	CE	SE	29 Interne verslaggeving	CE	SE
36.1 Balans en winst-en-verliesrekening	x		29.1 Balans en winst-en-verliesrekening	x	
36.2 Liquiditeitsbegroting	x		29.2 Liquiditeitsbegroting	x	
37 Financiële planning	CE	SE	30 Financiële planning	CE	SE
37.1 Begrote beginbalans	x		30.1 Begrote beginbalans	x	
37.2 Resultatenbegroting en liquiditeitsbegroting	x		30.2 Resultatenbegroting en liquiditeitsbegroting	x	
37.3 Begrote eindbalans	x		30.3 Begrote eindbalans	x	
			30.4 Niet-financiële informatie	x	
38 Niet-financiële informatie	CE	SE			
38.1 Prestatie-indicatoren	x				
38.2 Social accounting	x				
Domein G Verslaggeving			Domein G Verslaggeving		
39 Externe verslaggeving	CE	SE	31 Externe verslaggeving	CE	SE
39.1 Verschil interne en externe verslaggeving	x		31.1 Verschil interne en externe verslaggeving	x	
39.2 Jaarstukken en modellen	x		31.2 Jaarstukken en modellen	x	
39.3 Accountant	x		31.3 Accountant	x	
40 Regels voor de activa	CE	SE	32 Regels voor de activa en passiva	CE	SE
40.1 Waarderingsgrondslagen	x		32.1 Waarderingsgrondslagen	x	
40.2 Vaste activa	x		32.2 Vaste activa	x	
40.3 Vlottende activa	x		32.3 Vlottende activa	x	
			32.4 Eigen vermogen	x	
			32.5 Voorzieningen	x	

			32.6 Langlopende en kortlopende schulden	x	
41 Regels voor de passiva	CE	SE			
41.1 Eigen vermogen	x				
41.2 Voorzieningen	x				
41.3 Langlopende en kortlopende schulden	x				
42 Regels winst-en-verliesrekening	CE	SE	33 Regels winst-en-verliesrekening	CE	SE
42.1 Algemene regels	x		42.1 Algemene regels	x	
42.2 Modellen	x		42.2 Modellen	x	
42.3 EBIT(DA)	x				
42.4 DuPont-schema	x				
43 Kasstroomoverzicht	CE	SE			
43.1 Directe en indirecte methode operationele activiteiten		x			
43.2 Volledig kasstroomoverzicht		x			
44 Liquiditeitskengetallen, cashflow en solvabiliteitskengetallen	CE	SE	34 Liquiditeitskengetallen, cashflow en solvabiliteitskengetallen	CE	SE
44.1 Current ratio	x		34.1 Current ratio	x	
44.2 Quick ratio	x		34.2 Quick ratio	x	
44.3 Cashflow	x		34.3 Cashflow	x	
44.4 Solvabiliteitskengetallen	x		34.4 Solvabiliteitskengetallen	x	
45 Overige kengetallen	CE	SE	35 Overige kengetallen	CE	SE
45.1 Rentabiliteit van het totale vermogen	x		35.1 Rentabiliteit van het totale vermogen	x	
45.2 Rentabiliteit van het eigen vermogen	x		35.2 Rentabiliteit van het eigen vermogen	x	
45.3 Hefboomwerking	x		35.4 Beleggerskengetallen	x	
45.4 Beleggerskengetallen	x				